

az üvegházban. Az üveget minden harmad napon kimosattam és megtisztítottam, hogy a hernyó-betegségeknek elejét vegyem. Bábózásul a kirejlett, de nagyon elpuhult hernyókat közönséges tenyésztő-házikóba tettem, legtöbbször azonban nem ment föld alá, hanem a homokon és mohán szabadon bábózódott. A bábok egészségesek, de kicsinyek voltak: hogy minő lepkét adtak, azt nem tudom, mert az összes bábokat kísérletezés czéljára Dr. Standfussnak eagedtem át.

Weiszmanfel Vilmos.

A rikitó színek és fényes tárgyak hatása a rovarokra. Erről értekezett újabban Plateau F. Számos kísérlet után beigazolva látja előbbi megfigyeléseit, hogy t. i. a rikitó színek a rovarokat általában oly csekély mértékben vonzzák, hogy abból lehetetlen következtetni arra, hogy a virágok színe a rovarokra nézve vonzó hatással lenne. Levelek által elfőjtött virágok mellé elhelyezett szövetek ragyogó színei nem mutatnak a rovarokra több vonzó erőt, mintha szabad virágok mellett vannak. Fényes fémszínű tárgyak, úgylátszik erősebb hatást gyakorolnak, a miből arra következtethető, hogy az a vonzás, melyet más tárgyak, nem virágok gyakorolnak, a lombozat, illetve ezen tárgyak által visszasugárzó világosságnak kisebb vagy nagyobb mennyiségétől ered. Ellenben tény, hogy látszólag illattalan virágok, minő p. o. a Dahlia, mégis rendelkeznek illattal, melyet az ember is megérezhet, hogyha azt zárt edényben kipárologatja.

Lepkészetű megfigyelések. Mint afféle új gazda 2—3 év óta félretettem ugyan a halót, de régi kedveltjeimet, a lepkéket mindazáltal mégis megfigyelem. Így rájöttem, hogy a mi jó homoki borainkat nemcsak a magyareMBER szereti, hanem még a lepkék is. A *Vanessa Atalantát* p. o. akárhányszor nemcsak felfakadt szőlőszemen láttam szívogatni, hanem a kicsurgó muston vagy újbóron is rajtakaptam s azt oly szenvedélylyel szopogatta, hogy még személyes biztonságáról is megfeledezett: ugyanis kezzel foghattam. Ebben vannak azonban versenytársai is; így p. o. az *Agolis pronuba* és *Calocampa exoleta* számos példányait észleltem, a melyek a borsutú szakadékaiban és hézagaiban sorban élvezték a bort. No, de hagyján, ezek kárt nem tesznek, de bezzeg tesz a *Cochylis ambiguella* s illetve a hernyója, melyről közelebb kimerítően fogok írni. — Nem érdektelen, hogy a *Rhodocera rhamnii* és *Vanessa c-album* nálunk november hó közepén egészen friss példányokban röpi. Új adatnak pedig tartom azt, hogy a *Brephos puellát* novemberhó végén észleltem, s ennél fogva azt hiszem, hogy ez a lepke egyáltalában vagy legalább is többnyire lepkealakban húzza ki a telet s azért mutatkozik már február hóban is, ha a

Kosztika László.

Crateronyx taraxaci Esp. hernyóját a monarchia különböző helyein találtam, de mindig csak véletlenül és több évi időközökben. Azonban daczára annak, hogy csaknem teljesen ki volt fejlődve, csak egyetlen egyszer kaptam belőlük lepkét, az is eltorzult nőstény példány volt, a melyet a bécsi Praterben szabaddá bocsátottam, de a következő évben hiában kerestem ott hernyót. Ellenben Ausztriában falusi úton néhányszor találtam összetaposott hím példányokat;

fiam pedig Brunn- és Enzersdorfban (Bécs környékén) több napon át reggel a legszeszslampások alatt a földön vagy a házak falán szinten talált néhány hím példányt. Ezek bizonyára előtte való este a lampas tüveg falának úgy mentek neki, hogy elkabultan el nem szalhattak. Csik megyei Középlakon 1895. május hó elején hegyi reten egy óra lefolyása alatt 14 fiatal hernyót szedtem össze. Oda-haza ugyanazt a növényt, a melyen találtam, valamint Taraxacumot és Plantagot is adtam elebük, de azokhoz nem nyúltak. A legközelebbi vedlésnél elpusztult egynehány, két hét múlva pedig mind oda volt, daczára annak, hogy jól gondoztam és naponkint patak-vízzel permeteztem őket.

Weismantel Vilmos.

A macska mint lepkevadász már több ízben volt bevádolva, immár a hernyók kedvelőjének is tekinthetjük. Ablakom köze a többi közül az *Acherontia Atropos* és *Sphinx ligustri* hernyóit is tenyesztettem. Ezeket, melyek kövér testüknél fogva jó falatnak ígérkeztek, macskánk bizonyára ismételen nézte sóvár szemmel s egy alkalommal le nem küzdhetette tovább kívánságát és felmászva az ablakra, a hernyóknak akart lakmár zni, képzelni, mennyire boszszantotta, hogy ebben az tüveg tábla megakadályozta. *A. A. L.*

A bogár torzképződés keletkezéséről jelent meg Dr. Tornier G.-tól egy igen figyelemre méltó tanulmány a berlini „Museum für Naturkunde“-ban levő 76 torz példányról. Phylogenetikus szempontból is fontos a kóroktani vizsgálatok végeredménye: Ha nyomás, húzás vagy hajlító erő, melynek energiája a chitin ruganyosságát hatarat meghaladja, a bogár testének valamely részére hat akkor az eltorzúl. Azok az eltorzulási jellemek, melyek az elő szervezetnek külső erővel való eme harezában keletkeznek, tökéletesen megfelelnek azoknak, a melyek ugyanazon feltételek alatt hasonló consistentiával bíró holt szervezeteken mutatkoznak. Az ily eltorzulást a bogár élete fogytáig megtartja. Hogyha a csápokon vagy lábakon sebhely támad, úgy az túlújhdási folyamatnak kiindulási pontjává válhatik, úgy hogy az illető szerveknek a sérülési külhatásra való visszahatása folytán fölös csáp- vagy láb-részek keletkeznek; még pedig kettős végzésű tagok a tagban levő egy sebhelyből, hármás végzésűek pedig két sebhelyből, a mely a szervben hajlító erő folytán képződik. Minden ily sebhely egy vagy két sebfelületből állhat. Az előbbi esetben mindig csak egyszerű járulékképződést hoz létre, a mely ha teljesen kifejlődik, a törzsképződésnek a sebtől peripher fekvő részével egyenértékű. Két egymás mellett fekvő vagy érintkező sebhelyből két összenőtt járulékképződhetik; mindegyik sebfelület ugyanis egy járulékképződését hozza létre, ezek egymás mellett lévén, legalább alapi részükben összenőnek, így azután a *symnelia* esete lép fel. Csak akkor, ha egy sebfelület két egymástól ép chitin által elkülönített sebhelyből áll, fejlődhetik két járulékképződés, mely egymástól teljesen független marad és az alapjuktól kifelé fekvő testrészszel lesznek egyenértékűek. A bogarak minden túlsarjadzásánál először az új képződés periferikus jellemel fejlődnek és csak azután a központiak.

Dr. Sch.